

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La Nr. 4974. Plen. 1883.

Cercular

cătră onoratele oficii parohiale și onorații membrii ordinari și estraordinari ai sinodului protopresbiteral electoral din tractul gr-oriental al Lupșei!

Prin ordinațiunea Prea-Venerabilului Consistoriu arhidiecezan ddo 2 Ianuarie a. c. Nro 4974 1883. Plen. subscrisul primind însărcinarea de a conduce sinodul protopresbiteral electoral al tractului Lupșei, pentru alegerea de protopresbiter, spre executarea acestei ordinațiuni mai înalte am onoare de a convoca pre onorații membri — preoți și mireni, — ordinari și estraordinari, ai sinodului protopresbiteral înmulțit din protopresbiteratul Lupșei, la sinodul electoral ce se va ținea *Joi în 16/28 Februarie a. c.* începând la 11 oare în biserica noastră din opidul Offenbaia.

În ziua alegerii la 9 oare a. m. se va celebra serviciul divin, cu invocarea Duchului Sânt, în biserica noastră din Offenbaia, la care sînt poștiți a participa toți membrii sinodului.

Tot unadată în conformitate cu prescripțiile legii, se convoacă și Comitetul protopresbiteral al aceluia tract, la ședință pre *Mercuri, în 15/27 Februarie a. c.* după ameași la 3 oare în localul scoalei, spre executarea candidațiunii.

Acest cercular împreună cu Lista membrilor sinodali alăturată aci / conform legii, se comunică la toate oficiile parohiale din protopresbiteratul Lupșei — spre al publica în bisericile parohiale — în Dumineca s'au Sêrbătoarea cea mai deaproape, avisând pre deputații cercului respectiv, a se prezenta și a participa la actul alegerii.

Abrud, 25 Ianuarie 1884.

Ioan Gall,
comisar consistorial.

Din dieta Ungariei.

(Urmare.)

Victor Isztoczy: Ministrul president propune însuși astăzi aceea ce antesemiții au propus la prima discuțiune în privința acestui proiect de lege.

De altmintrenea e greu a decide, care este mai vinovat în cestiunea judaică, cine are responsabilitate mai grea, partida guvernamentală sau cea opozițională, pentru că ambele se întrec în a desmerda pe

Jidani. Partida guvernului se poate escusa cel puțin cu situațiunea financiară, pentru că ea stînd sub presiunea deficitelor permanente în bugetul statului e silită a recurge la banii Jidovilor; opozițiunea însă — cu deosebire cea din stînga extremă — se poate rădăma pe simpatiile poporului; de aceea atitudinea ei filosemită nu se poate justifica. Constat mai departe un fapt regretabil, stînga extremă adevădată întrece partida guvernamentală în filosemitism. (Ilaritate viuă.) Nu vreu să vorbesc mai departe despre acest obiect, alegerile sînt dinaintea ușii și națiunea va fi chemată a se pronunța. (Csana dy: Ne vom da samă! Ilaritate viuă.) Trebuie însă să declar că dacă vom să resolvim cestiunea judaică, trebuie să reformăm opozițiunea casei de jos *de capite ac membris.* (Mișcări). Timpuri nouă pretind bărbați noi, cari simțesc cu națiunea dimpreună și cari voiesc să o scape de jidani, de cei mai înverșunați dușmani ce i-a avut în cursul veacurilor.

În urmă Isztoczy cere ca nunțul casei de sus să servească pre cunoștință și să se ia dela ordinea țilei.

Otto Hermann: Momentul critic, simburile amar al situațiunii zace togma în politica tradițională a lui Col. Tisza. (Aprobări în stînga). Aceasta e prima piedecă de delăturat, ministrul president ar trebui să și părăsească fotoliul.

Astăzi ne stăpînesce un liberalism fals. În timpurile vechi poporul ardea pe ruguri și gema sub o tiranie cumplită, toată societatea era de sclavi și iobagi; astăzi a luat capitalul rola de a asupra poporul și al face iobagiu. Pentru popor și societate este tot una: ori se despoaie sub un titlu ori sub altul. (Așa e! din stînga.)

Încât pentru judaism observ: O seminție, care dăce astăzi, că stă pe basa pentateuhului, nu se poate asimila cu civilizațiunea modernă decît sub condițiunea, ca să părăsască această basă mosaică.

Cestiunea judaică se înfățișează și din alt punct de vedere ca periculoasă și adevădată în forma de imigrațiune. Am avut ocaziune să cunosc amărăciunea cestiunii jidovesci în totalitatea ei. Jidovimea m'a stigmatizat în presă de un calumniator miserabil, dar cu toate acestea rămân pre lângă punctul meu de vedere, pentru că voesc o rezolvire a cestiunii pendente. Mai amintesc un fapt: Isztoczy m'a numit în foaia sa un vagabund netrebnic și ticălos. (Strigări din stînga extremă: Infam! Sgomot). Între astfel de impregiurări eu ve declar, că mă țin strict de obiectivitatea punctului meu de vedere. Asprirea cestiunii judaice este o consecunță a stărei

economice rele de care suferă statul și a inferiorității Ungariei ca stat, și prima condițiune, pentru a împiedeca aspirarea și mai tare a cestiunii judaice este validitatea independenței Ungariei ca stat și în privința economică.

Doresc ca Jidovii să dea publicității aședemintele credinții lor, cum au făcut protestanții. Mi pare reu, că cele mai de frunte foi ale jidovimei au numit membrii din casa de sus vlog necioplit și slugi. Confesiunea judaică nu există ca religione recunoscută de legile țerei, și de acea primul pas ce trebuie să'l facă Jidovii pentru a putea fi primiți între religiunile recunoscute, este acela: să-și creeze toate condițiunile recerute; să dovedească, că voiesc a se amalgama cu națiunea ungurească, punându-se pe basa istorică și etică a acesteia. A se gera de cetățeni unguresci, ear de altă parte a lamenta pentru pierderea Ierusalimului, această atitudine n'are nici o valoare.

Când antisemitismul și-a ridicat capul în Germania, provocând crizele cunoscute, bărbații erudiți ai Germaniei și-au ridicat cuvîntul și-au făcut diagnostică acestei boale sociale. Unul dintre acesti bărbați, Virchow, decorul erudiților germani, și-a formulat opiniunea astelie: Existența jidovimei în societate e necesară, pentru că rasa jidovească este aluatul, care promovează, activitatea neobosită a societății. Considerând însă lupta dintre jidovii neologi și ortodocsi, luptă care provoacă neliniscie la națiunea germăună, și ținînd samă de numărul jidovilor imigrați — trebuie să ăic: Aluatul e rău și în cuantitate prea mare. (Aplause în stînga extremă.)

Terminez cu cuvintele: Nu noi, ci jidovii sînt chemați a lua inițiativa: Să lucre sincer și franc și națiunea ungurească nu le va pune piedeci.

Des. Szilagy: Guvernul a voit ca legea matrimonială să treacă în fuga mare prin casa de jos, ear în casa magnaților același guvern, când s'a discutat acolo legea a doua oară, s'a rugat ca o fecioară simțitoare pentru amânarea discușiunii pe vre-o câte-va țile. Proiectul l'a substernut ministrul de justiția, ear la discușiunea meritorică l'a apêrat ministrul president, și neputînd isprăvi nimic nici șeful cabinetului, astăzi vine în dietă cu o propunere de cinci rînduri cerînd să se ia dela ordinea țilei. — Dismembrînd și detalînd propunerea oratorului află că aceasta este una dintre cele mai nenorocite propuneri, fiind că se poate esplica după plac; deci propune să se retragă și prin aceasta

FOIȚA.

O ăi perduță

de

Michail Demetrescu.

— Note dela Lacu-Sărat. —

La băi la Lacu-Sărat
Toată zestrea mi-am tocat.
(Refrenul unui cântec).

(Încheiere.)

Eată cum ne schimonosesc limba! Și cine? Tocmai aceia cari, prin pozițiunea lor socială, prin cultura lor, ar putè reuși să o facă să fie și ea, sêrmana, tot așa de armonioasă și de respândită ca și alta, și de sigur mai mult de cât cea ungurească, de pildă.

Cum doamnă? Te îmbraci în strae românesci si ne indupleci a crede că faci asta din dragoste pentru țară, limbă și tradițiuni? dar dumneata, cucoană dragă; ne mistifici, căci, când colo ce se veđi?.. Schimonoseală și de limbă și de costum!

— Da, ne schimonosesci limba, căci nu scoți o frază cât de mică din rumena ta guriță fără ca să tragi de păr trei sau patru vorbe franțuzesci... Cređi că 'ți șeade frumos? Te înșeli cuconiță; te

înșeli, cum s'a înșelat Nastratin Hoge de hazlie memorie, când a cumpêrat săpun în loc de cașcaval.. Cređi poate că e de *bon ton*? O fi! dar dacă 'ți-a auđi un strêin talmeș-balmeșul ce ticluesci când grăiesci, pre legea mea! ar pufni într'un hohot de ris, ar trage de mîneacă pe cel dintăiu trecător, și dăndu'l mai la o parte, l'ar întreba: — Ce limbă sugrumă doamna asta când vorbește?..

Ne caricaturezi costumul național, doamnă, fiindcă alături de catrință, mărămă și cămașă ai vêrit ca un *intrus*, mînușă de *fil d'Ecosse*, ciobotelele *à la Louis Quinze*, umbreluța de mătase și evantaliul de abanos... Nu merge! S'a stricat și armonia colorilor, și tradițiunea costumului și... totul. — Din două una: ori te poartă cum ți-e vorba, ori vorbește cum ție portul; ori de nu... ori de nu, îmbracăte ca toți strêinii, și de 'ți vine pofta să toci bureți în franțuzesce, toacăi franțuzesște *sadea*; numai amesteca și pe biata românească, care, zêu! să 'ți spun drept se simte tot așa de jignită și nepusă la locul seu, precum se simte jignită o țerancă de la plug ce pentru prima oară a intrat într'un salon din lumea cea mare...

Uf! ce căldură!..

Me duc să me adăpostesc pentru câteva oare sub căsuța maiorului Ciocărlie Pleșcuță.

Căldura mă trage spre somn... Adorm... Dorm... Dorm dus...

VII.

Dormisem până la nouă seara. Seara era bal la Coșcovată Cepeleag, și fiindcă scăpasem cursa omnibusului, am rămas să me întorc în oraș cu omnibusul dela mieđul nopții. — Am luat un bilet de bal, am intrat acolo, și... și m'am plictisit de zăpușală. Când fu oara 12, un strigăt se auđi pe stradă: era strigătul de corn al conducătorului omnibusului, care și chemă mușterii. — Îmi luai pălăria și bastonul, strânsei mîna cea vênjoasă a maiorului meu, și me vêrii în șandramă.

Peste o oară eram tolonit în patu-mi, cu țigara în gură, cu ochii în tavan și cu mintea preocupată de aceste cugetări:

Că Lacul Sărat este o galerie de tablouri vii; că acolo plictiscala vine repede pentru cei ce n'au punga plină; că secul predominant este cel femeesc; că femeile... dar să nu mai rădicăm vëlul ce acopere tainele ce le privesc...; că în fine ziua ce am petrecut'o la renumitul Lac-Sărat, a fost o ăi pierdută...

Nu apuca să închei în minte ultima'mi gîndire și Morfeu îmi închise pleoapele. Zeul își făcu datoria întocmai ca un slujbaş neamț foarte conștiințios. Adormiu...

Brăila, 1882 Iuliu 16.

„Adevêrul“

remâne în valoare rezoluțiunea mai dinainte a casei.

La sfârșitul cuvântării oratorul se ocupă cu un incident delicat și adecă cu călătoria primatului Simor și a contelui Cziraky la Viena. Ministrul liberal, continuă Szilágyi, s'a declarat în clubul liberal, că mai întâiu s'a asigurat de încrederea Coroanei și numai după aceasta a propus chiemarea magnaților numiți, nu ca să informeze pe Majestatea sa despre situațiune, ci Regele să informeze pe magnați. Dacă astfel stă lucrul, aceasta ar fi o reintroducere a vechei praxe cancelarie când se cheamau *ad audiendum verbum regium*. Aceasta este o praxă contrară principiului fundamental constituțional.

(Va urma).

Revista politică.

Sibiu, 27 Ianuarie 1884.

După crâncenă luptă de 5 zile proiectul pentru căsătoria dintre creștini și evrei a luat calea vecinicii. Însoțit de lacrimile fiilor lui Israil odichna i va fi lină, căci ce este mai onorific, ca a fi jelit de poporul cel ales, împregiurul căruia s'a învârtit toată desbaterea în zilele din urmă în parlamentul Ungariei? Talente mari, am putea dice fără sfială genii, bărbați cu trecut politic maculat și nemaculat, imposanta majoritate a parlamentului Ungariei sub cuvânt de liberalism s'au pus în serviciul semînției lui Avram. Talentul, geniul, mintea și mulțimea numerică sînt stăpânite toate de un neam, asupra căruia se dice că stă blăstămul lui Dumnezeu, precând noi din contră constatăm, că el deși împărățiat ca făina orbului preste toată fața pământului, stăpânesce neamuri și cărmuesce împărățiile. Prin luarea acestui obiect dela ordinea zilei s'a delăturat și cearta dintre casa de sus și casa de jos, și lucrurile se vor pertracta — se dice cu obiectivitatea și indiferentismul de până acuma. Aceasta este părerea diariului „Pester Lloyd,” și noi nu avem cuvînt de a ne îndoi despre starea lucrurilor, după cum ele ni se prezentează. Scim că oportunitatea joacă rolul principal în toate afacerile politice la noi. În ajunul alegerilor nu este oportun a avea un mijloc de agitațiune precum era amintitul proiect de lege. Din contră, oportunitatea cere ca să se angajeze pentru viitoarele alegeri întreg organismul statului, și preste aceasta dacă se poate încă și alte organisme, a căror împărăție — după credința noastră — nu este din lumea aceasta.

Ni s'a făcut imputări că ne ocupăm prea cu întetire de cursul afacerilor în Cislaitania. Respect convingerei! Noi credem că în Viena tocmai în zilele din urmă s'au petrecut lucruri, cari merită să fie amintite, căci ele varsă drastică lumină și preste jumătatea monarhiei, stăpânită astăzi fără leac de iubire față cu naționalitățile. Teoriile constituționale dezvoltate de majoritatea parlamentului din Viena vor avè răsnet și la noi. Din aceste motive reflectăm la intențiunea partidei germane din Senatul imperial de a observa și ea de aci încolo politica abstenenței pasive. Ideea aceasta s'a ventilat în vara trecută printre germanii din Bohemia, și ea s'a discutat în 6 a lunei curgătoare de partida germană a senatului imperial. Resultatul a fost că ea nu este oportună în excepționala stare actuală de lucruri — cum se dice în diarele din Viena.

Suntem în ultimul pătrariu al secolului al 19. Încă câțiva ani ne despart numai de aniversaria de 100 de ani a revoluțiunii franceze, și cu durere trebuie se constatăm, că principiile proclamate înainte de aceasta cu 100 de ani n'au prins rădăcini nici la popoarele de cultură superioară. La noi vor străbate ele cu greu, căci pasurile din Carpați sînt binepădite și cultura ne vine ferecată în obeși și falsificată, încât este cu neputință să cucerească. Se vede că sângele vărsat la 1848 n'a fost în stare să satisfacă pretensiunilor soartei nemiloase, și ea se pare a cere nouă jertfe, până ne va fi dat să aplicăm și noi principiile de acuma 100 de ani.

Relațiunile dintre Ungaria și Croația fură date nitărei de când cu disolvarea dietei în mod atât de neașteptat. Firul evenimentelor întrerupt prin disolvarea dietei se va continua în curînd, căci banul Croației negociază de câteva zile cu ministrul president unguresc în Budapesta. După rapoartele diarelor din capitala Ungariei banul fu foarte bine primit de cătră ministrul unguresc, și se dă cu socoteala că pe la sfârșitul lui Martiu se va deschide din nou dieta Croației. În acest cas bucuria cea mare cade asupra lui Starcevic, căruia i se dă din nou ocaziune de a se produce. Se dice că se va alege cu această ocaziune și o comisie, care să studieze toate afacerile pendente dintre Ungaria și Croația.

Așteptăm cu mare interes desfășurarea lucrurilor și vom urmări cu atențiune direcțiunea lor,

căci în Ungaria propriu zisă, singuri Croații au făcut până acuma cu succes afront utopiei ridicată la rang de dogmă politică de a maghiarisa toată suflarea de pe fața pământului.

Pressa din Germania se ocupă și ea cu desbaterea pentru limbă din senatul imperial din Viena și ea dă acestor desbateri o importanță de tot mare. „National Zeitung” luând în apărare ținuta nemților austriaci între altele serie:

Față cu reprezentanții dreptelor, oratorii stângelor au produs impresiunea că sînt nisce cetățeni onesti, cari țin cu tărie la menținerea imperiului. Propunerea Wurmband n'are de fapt alt cuprins de cât acela că voiesce să ridice caracterul istoric al Austriei mai pre sus de discuțiunile zilnice. Aceasta nu o voiesce însă actuala majoritate din Camera deputaților și de aceea ea a sciut să tărăgăiască mai bine de un an aducerea la ordinea zilei a unei propuneri care nu i convenia. Nu este exact că dnii Plener și Sturm au făcut alusiuni reutăcioase la Germania și la intențiunile principelui de Bismarck în privința germanilor din Austria. Cei doi oratori au zis: Astăzi se află în Austria la cărmă elemente filo-slave; pentru principele de Bismarck este de o mare însemnatate alianța cu Austria, deci el ține seamă de simpatiile și antipatiile acelor elemente și de aceea dsa a desaprobat pe liberalii germani din Austria, cu cari de almintreli nu e prea prietin.

Nu așa însă diariul principal al principelui Bismarck, „Nord d. Allg. Zeitung”. În ținuta nemților marele cancelar al imperiului german vede pericolitate drepturile monarhici. După judecata domnului de Bismarck, germanii din Austria în loc de a cănta după domnie exclusivistică ar trebui să se silească a face din monarhia austriacă sau mai bine din dinastia actuală o dinastie puternică, fiind aceasta unicul lor scut față cu naționalitățile din Austria. Cât timp va conduce coroana afacerile, ele vor merge bine, și îndata ce va lua majoritatea parlamentului conducerea în mână ei, lucrurile vor degenera în luptă de rassă, de unde va veni ruinarea statului.

Ce ar fi oare când și-ar lua cineva osteneala și ar voi se aplice la noi lecțiunea dată de cancelarul de fer nemților din Austria? Noi credem că teoria oare-cuiva „Ungaria nu poate fi stat poliglot” ar trebui să se considere de ceea ce este, aiurare fantastică, și ea poate să se fericască pe oamenii cari trăiesc din profesarea de fantasii.

Cuvîntarea de tron, prin care s'a deschis parlamentul Angliei constată bunele relațiuni ale Angliei cu toate puterile. Negoțiările cu Franca în privința Madagascarului s'au terminat, și ele au înțarit din nou bunele relațiuni din aceste două țeri. Negoțiările cu Mexico sînt în curgere. Perderile desastroase ale Egiptenilor în resboiul din Sudan, au împiedecat retragerea armatei englese din Egipt, cu toate acestea Anglia urmăresce cu tenacitate scopul de până acuma. Regina a trimis pe Gerdon la Sudan, provădîndul cu putere discreționară. Situațiunea internă se îmbunătățesce pe și ce merge. În fine se însinuă mai multe proiecte referitoriu la organizarea diferitelor dicasterii.

Posiția guvernului engles e una dintre cel mai grele. Pe lângă crisa din Irlanda se mai adaogă desastrose la politica din Egipt.

După telegramele cele mai noue lucrurile merg ciudat în Sudan, armata lui Bocker pașa a fost nimicită cu desăvîșire. Mai mulți oficeri englesi, 10 oficeri europeni au ramas pe câmpul de luptă și Sudanul e ca și pierdut. Un corespondent al diariului Standard, fiind de față în această luptă, istorisese că miliția egipteană la vederea arabilor sau pitul și a tulito la fugă ca oile. Norocul cu voluntarii italieni și miliția turcească, căci almintrenea se nimicea întregă armata. Până acuma se mai susțin Tokar și Sinkat. Suakin s'a provădut cu trupe de mărînă spre a nu se nasce vre-o turburare din cauza fricei ce domnesce.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Zarand în 4 Februarie 1884. În tot decursul anului 1883 denunțanții în cercurile pretoriale, Brad și Baia de Criș, și-au alergat caii în fuga mare. Nu înceta o denunțare și cercetare criminală, și se incepa alta. Lucrurile au ajuns acolo încât chiar și relațiunile sociali dintre maghiari și români s'au recit. La timpul seu în coloanele „Telegrafului Roman” s'a scris despre arestarea unor economi pacinici din comunele, Șesuri, Zdrapți și Vaca, apoi despre mărșavele denunțări asupra gimnasiului din Brad, croite din chiar senin. Resultatele acelor denunțări, și respective cercetări criminale, pe cât sînt cunoscute, ne au dovedit că oameni

fără nici o vină au fost aruncați în temniță pe câte 10—25 zile, spre dauna familiară, și spre compromiterea administrațiunii și justiției ungare.

Prin luna lui Decemvre 1883, cu ocaziunea alegerii membrilor municipali în cercul Vața de jos, au fost denunțați ca agitatori: P. Gligor, V. Tomuța, și Cosperda. S'a și început o cercetare din cele mai severe, în Baia de Criș, prin un comisar trimis din Deva, s'au ascultat martorii, și în urmă numiții inculpați au fost citați la tribunal la Deva. Resultatul după cât sciu a fost acela că numiții agitatori, între marginile legeri s'a opus președintelui comisiunii alegătoare, când aceasta, în mod brusc a voit a călca legea, și a face ca în un cerc curat românesc se reese aleși membri municipali numai Maghiari. Ce se ține de spesele avute, de îngrijirea, și amărăciunea familiară, în atari casuri, tac astădată, căci devisa unor șuchiați maghiari de pe aici este: „se șicanăm și Innegrim inteligența română și pe frunțații români, căci numai așa vom pute purta poporul după placul nostru.”

Se fini anul 1883, și câte unul din cei naivi, incepa să creadă, că anul 1884 va fi mai liniscit, că denunțanții, și vor fi vădut lungul nasului, și nu vor mai continua. Mai erau unii și sînt, cari cred că denunțanții sînt plătiți și cum că venitoriul românilor din aceste două cercuri pretoriale, va mai fi încă pus la mari probe, și atacuri malițioase. — Și se vede că au drept cești din urmă.

În zilele trecute au fost trași în cercetare criminală și numai decât arestați fostul vicepretore Emil Cosperda, și comerciantul Beovicu, ambii din Baia de Criș. Acești domni petrecîndu-și în o seară între pocale — nu se scie cu securitate ce vor fi zis ce nu asupra maghiarilor — destul că numai decât au fost denunțați, s'au arestat, și s'a început cercetare asupra lor. S'au ascultat mai mulți martori, cari erau prezenți în cărcimă. Cine ce a fasiunat este un secret până acum. Se afirmă că respectivii s'ar fi esprimat că: Români din Zarand în număr de vreo 65 mii, sînt în stare ori când să nimicească pre cei vre-o 200 maghiari.

La început românii de pe aici, nu luară lucrul serios; dar după ce s'a vădut că sînt citați mai mulți martori, și că se cercă nod în papură, din toate părțile au ramas consternați toți cei bine simțitori.

Joi în 13/25 Ianuarie, au fost escortați cu gendarmi numiții Cosperda și Beovicu până la Deva, unde au ramas până astăzi arestați. Cine scie încă până când.

Cine sînt acei: Cosperda și Beovicu — se va întreba cetitoriul, — cari au fost răpiți din sinul familiei lor pentru nesce vorbe dintre pocale? Sunt acestia nesce români, cari au turburat neincetat apa maghiarilor din Zarand? Au fost ei conducătorii politice și ai românilor din Zarand? sau apoi doară sînt acestia de natura unui Spanga, ca să scoale pre Zarandani în o noapte spre a sugruma pre toți maghiarii, și ale răpi bani precum s'a întâmplat lui Mailath? Ori doară au arătat acei domni față de maghiari ura pre care buna-oară ni-o arată maghiarii la toată ocaziunea? Nu și erași nu!

Domnul Cosperda a fost vicepretore în perioada trecută în Baia de Criș. La alegerea trecută însă a cădut. Acesta nici când nu a turburat apa maghiarilor nostri, ba la alegerea de deputat detal în 1881, a lcruat mai mult ca unealtă la reusirea candidatului maghiar. A fost primul corțeș. La ultimele alegeri inse a mers cu partida română, ce pactase cu comitele suprem. Aceasta nu a plăcut președintelui dela tribunalul din Deva, Dr. Solyom Fekete. De aici unii vreau a scie că denunțanții au căutat ocaziune spre a-și resbuna. De almintre, cine scie resultatul și urmările acestei arestări? Domnul Cosperda la diferite ocaziuni au aretat epistole dela președintele tribunalului din timpul alegerii de deputat dietal. Epistole compromițtoare, cari în cele din urmă vor trebui să ese la lumină. Comerciantul Beovicu, are o familie grea a fost omul cel mai pacinic, de aci arestarea lui cât și a lui Cosperda este de tot neprevădută și surprințtoare, ce miroasă tare a resbunare, și terorism. Nu vreau se profetesc, domnule redactor, dar cred că după câteva septemâni numiții domni vor fi eliberați neesistând nici un motiv pentru deținere în arest.

S'au mai întâmplat casuri de aceste în anul trecut în Zarand. Eată unul destul de drastic, și care reversă lumină asupra stărei teroristice din Zarand.

În comuna Zdrapți, doi frunțași ai comunei au făcut arătare asupra parochului lor I. Comșa la Consistoriu, pentru unele scandaluri. S'a început investigațiunea, și prin martori actorii au probat afirmațiunile lor. Ce era se facă parochul? Ne aflînd alt mijloc de resbunare a denunțat pe cei doi frunțași ca agitatori ai poporului contra autorităților comunale și contra statului. În urma denunțării au fost escortați cu gendarmi cei doi

fruntași până în arest în Baia de Criș, unde au stat 25 de zile până ce s'a făcut investigațiunea la fața locului. Era tocmai în postul pascilor, și în loc de a merge oamenii la mărturisire, au fost provocați a merge înaintea comisiei de investigație. Nu a fost de ajuns atâta! După ce au eșit din arest cei doi fruntași — pe când era timpul lucrului — secerea — parochul face a doua denunțare și unul din cei 2 fruntași mai șede 10 zile în arest — fără vină.

Ei dară adevărul tot triumfă.

În luna lui Decembrie an. trecut fii alegerea de jude în comuna Zdrăpți și ce se vede! Comuna întreagă alege jude pre Mateiu Avram a Sotului fruntașul care a fost în 2 rânduri închis ca agitator. De față a fost notariul și pretorele S. Piso, cari au confirmat alegerea.

La aceste fapte ne vine a întreba, oare judele ales pe dreptul a fost arestat ori ba? Eu cred că jude nu poate fi un agitator, ci numai un om onest. Și apoi oare ce s'a întâmplat denunciantului când o comună îl desaproabă! Ce ăce administrațiunea, la a căreia mandat au fost arestați fruntașii cei doi, ce ăce justiția când un denunciant i-a purtat pela icoane — fără tămăie. —

Prin cazul present nu am voit alta a arăta, decât că: denunțările provin din resbunare și ură personală; a doua, că justiția și administrațiunea în comitatul nostru în casuri de aceste este prea credulă*) și dă prea mult creșmânt oamenilor fără caracter, cari și-au luat rolul de denuncianți. —

Correspondentul.

Isvoarele istoriei Românilor.

Antia conferență ținută la Ateneu de dl Gr. G. Tocilescu. Dare de samă datorită dlu C. C. Dobrescu.

În seara de 6 Ianuarie, dl Gr. G. Tocilescu, profesor la facultatea noastră de litere, a ținut o conferență la Ateneu despre „Isvoarele Istoriei Românilor“.

Dela început d-sa face declarațiunea, că aparține acelor, cari consideră istoria ca o știință, a cărei ființă se recunoaște în metoda criticii cu ajutorul căreia restabilim „faptele reale“; ear nu o artă, în care ar predomni retorică, espunerea artistică, tablourile vii și mișcătoare, discursurile plămuite, cu un cuvânt imaginațiunea înflăcărată a celui, care scrie ori vorbește despre un eveniment istoric. După ce arată, că atât la greci, cât și la romani cu mici excepțiuni, precum și în evul mediu, istoria a făcut mai mult o gimnastică de cuvinte a scop de petrecere, dl Tocilescu ne spune, că școala istorică dela Götting, Niebur și alții, au pus bazele metodei istorice, cari se razimă pe studiul critic al isvoarelor. Acesta este metoda germană cu totul deosebit de cel care mai domnesce încă în Franța, Italia și Spania.

În adevăr arta istorică mișcă inimile, înflăcărează mințile, aprinde fantasia multimei, deșteaptă entuziasmul momentan în sufletele amorțite, rătăcesce opiniunea publică, a cărei putere o imensă și astfel cere ca adevărul real să se închine ideilor artistului, în loc ca artistul se-și modifice ideile după realitatea faptelor.

Dacă prin noi înșine nu putem cerceta trecutul, apoi prin studiul critic al isvoarelor ne apropiăm de densus, îl pricepem, așa cum reese din mărturisirile istoriografilor. Prin urmare cestiunea de a se ști dacă noi avem sau nu o adevărată istorie națională, depinde în mare parte de studiul aprofundat al isvoarelor istorice, adevă de valoarea ce au ele în lămurirea faptelor.

Dar în ce costă metoda critică! Metoda critică cerne cu deamăruntul toate fântănele istorice. Cu ajutorul lui trebuie să aflăm mai dinainte pe autorul documentului, se i ficsăm data, se ne asigurăm de autenticitatea lui, se cunoaștem gradul de autoritate al mărturiei, în fine se facem o analiză filologică-literară, pentru a ne convinge pe deplin de însemnătatea documentului.

În întâia conferență d. Tocilescu sa ocupat numai cu Cronicele. După ce face o enumerare destul de completă a cronicelor până acum publicate distinsul conferențiar adaugă, că o comparare critică a codicilor unui manuscris o confruntare făcută cuvânt cu cuvânt, cu observațiunea celor mai mici puncte de diferență, chiar de ortografiă, fără determinarea vârstei, patriei și gradului de credință a fiecărui codice, edițiunea manuscrisului nu poate fi critică, ear fără edițiunea critică analelor nu este nimic de început în istorie. D. Tocilescu iea apoi în cercetare cronicile publicate până acum pentru a ne convinge dacă tipărirea lor a fost făcută

*) Calamități de acestea vedem și în alte părți ale țării, nu numai în comitatul dyoastre. Trist adevăr! Red.

cu acea fidelitate critică și delicateță de conștiință, care reclamă une ori atențiunea asupra unui cuvânt ori unei litere. Analisând și dând mereu exemple, dsa dovedește că în tipărirea cronicelor d. Cogalniceanu n'a urmat nici decum povețele metodei critice deși a întrebuițat 40 manuscrite la publicarea a 11 cronică, câte au apărut până acum. Erori de date, de multe ori de fapte, strămături de domnii lipse de evenimente, fapte cu totul întortochiate se ved la tot pasul în Letopișițele țerei Moldovei, provenite negreșit din cauza multelor variante și de aceea e absolut necesar o nouă grupare a materialului acestor cronică pentru a se pute completa testurile originale. Dlu Cogalniceanu însă, care încă de pe la 1833 a adunat manuscrite și a lucrat asupra lor nu i se poate imputa lipsa de metod, de oare ce dsa fără a ambiționa să ne dea o edițiune critică, a scăpat de nitare și perire scrierile vechilor cronicari ai Moldovei, cu cari totdeauna se poate mândri literatura noastră istorică.

Despre cronicile publicate în *Magasinul istoric* pentru Dacia, se poate ăce, că au aceleași păcate, adevă lipsa de metod, erori însemnate de lectură, omisiuni de rânduri întregi, estropieri de frase, cari fac utilizarea lor imposibilă, uneori chiar periculoasă.

Tot aceleași observațiuni face și celor publicate de librarul George Ionid. D. Tocilescu ilustrează aserțiunile sale cu exemple — de multe ori hăslii — și în privința cronicelor publicate prin reviste și ăiare.

În fine ne vorbește de un manuscris sau codice istoric dela bibliotecă centrală din București, care completează cele publicate în *Magasinul istoric* de Cronica lui Murgul, despre care vorbește *Ragusanul* Luccari pela 1600 și de o altă cronică scrisă în limba slavoană bisericească, care face parte din colecțiunea patriarhului Nicon și publicată în Rusia pela 1793. D. Tocilescu terminând, ăce că: necesitatea unei edițiuni critice a cronicelor noastre e cu totul imperioasă, pentru că până când isvoarele nu se vor culege, compara, critica studii și scoate la lumină, nu vom avè o adevărată istorie națională. Și fără istoria națională un popor nu va avè nici odată conștiința trecutului seu, care — după ăisa unui istoric rus — se serve de talmăcire timpului de față și povețuire timpului viitor.

Întrunul din numerile viitor voi face darea de seamă și a celei de a doua conferințe asupra părții documentate a isvoarelor istorice.

„Românul.“

Varietăți.

* (Hymen. Domnul Dr. Ioan Cloaje medic în România și a încredințat de soție pe domnișoara Maria I. Stănescu din Brașov.

Domnul Alecsandru Brădean învățătoriu în Satal nou Bănat și a încredințat de soție pe domnișoara Iuliana Militariu tot de acolo.

* (Avis.) Din almanachul edat de societatea academică „România Jună“ se mai află esemplare de vânzare.

Doritorii se pot adresa către comitetul societății, Viena, VIII Langeasse, Nr. 4. Prețul unui exemplar împreună cu porto 2 fl. 15 cr. v. a. Pentru România 5 lei 70 bani.

* (Carneval). Casina română din Oravița montană, va arangia Joi în 2 (14) Februaru 1884 un bal în sala casinei, adevă la hotelul „Cerbul de aur“ Întrarea pentru membrii casinei de persoană 50 cr. ear? pentru nemembrii 70 cr. Începutul la 8 oare seara.

* (Advocat nou.) Camera advocațională din Alba-Iulia anunță că domnul Dr. Ioan Mihu, avocat în Orăștie este indus în lista advocațională. Felicităm pe domnul avocat pe noua carieră și ținutul Orăștiei pentru spriginul moral ce l'a găsit în pereana domnului Mihu.

* (Neplăceri și secături la vama din Turnul roșu) se întâmplă atât de des încât comerțul reciproc suferă pagube simțite. De astă dată comunicăm un cas, care dovedește că și autoritățile nostre vamale fac perplesități și greutăți comerțului: Arendatorul de regale F. din Rîmnic a sosit cu carul seu propriu în Sibiu. Din cauza drumurilor rele carul, fiind și cam vechiu, era stricat astfel încât arendatorul nu s'a mai putut reîntra cu acest car. F. a cumpărat un car nou și pe cel vechiu l'a lăsat aici socotinduse în prețul celui nou cu 30 fl. Reîntrindându-se F. fu oprit la vamă și aci fu pedepsit cu horenda sumă de 465 fl. pentru că autoritățile dela vamă

au considerat drept defraudățiune vamală importarea carului celui nou ce-l schimbase resp. cumpărase F. în Sibiu. Arendatorul având grabă să ajungă acasă în Rîmnic a voit a se adresa către otelierul M. din Sibiu, prin telegraf, însă fără succes, pentru că nu a putut să afe pe telegrafista în oarele oficioase în birou. Ahea a doana ăi a putut se ceară dl F. intervențiunea otelierului M. Acest din urmă s'a adresat către direcțiunea financiară din Sibiu, care a redus pedeapsa de 465 fl. la 112 fl. înștiințând oficiul vamal dela turnul roșu prin telegraf. Spre surprinderea sa otelierul M. a primit a doua ăi dela arendatorul F. un țipet nou telegrafic. I s'a comunicat adevă că oficiul de vamă din Turnu roșu a statorit pedeapsa cu 240 fl. O nouă schimbare de depeșe între direcțiunea financiară din Sibiu și între oficiul vamal din Turnu roșu. Resultatul este că arendatorul F. a trebuit să peardă 5 zile la Turnu roșu pentru o daraveră atât de simplă și se plătească 114 fl. 70 cr.

* (Căsătorie americană). Văduva Bruce ăce „Curierul statelor-unite“ are o moșie la câte-va mile departe de satul Learville, Pensilvania, și o fată Lizzia, care își dedese inima în secret unui argat Lucian Bond.

Lucian a cutezat să ceară mâna Lizziei și a fost îndată depărtat de mâna ei, foarte superată că un muncitor de pământ și a permis să aspire a deveni ginerele seu.

Joi, 13 Ianuarie, Lizzia Bruce eși din casă spunând mamei ei, că are să se ducă să vadă pe una din amicele sale, fata unui arendași din vecinătate.

La 7 oare seara, încă nu se întorsese. Văduva banuind atunci o înțelegere între Lizzia și argat, pusă caii la trăsura și însoțită de o prietină, apucă drumul spre Learville.

Presimțământul doamnei Bruce n'o înșelase cătuși de puțin. La un cart de milă departe de Learville aceste doamne puseră mâna pe Lizzia, care mergea repede pe jos spre sat.

Ea a fost pus de-asila în trăsura, între mama ei și prietina acesteia și condusă spre casă.

La jumătatea drumului, trăsura întelnesce o căruță în care se află ténorul.

În momentul în care aceste două trăsuri se încrucișiau, Lizzia recunoscă că ténorul era Lucian Bond și sărind jos îndată alergă strigând:

„Lu! (diminutiv din Lucian) Lu! Ele vor să me ducă cu de-asila“

La vocea unei fete, Lucian își opresce căruța sare jos și aleargă naintea Lizziei.

Cele două doamne opriră asemenea trăsura, se coboriră și alergară după Lizzia. Ténorul, ajungând cel dintăiu lângă ea, o luă în brațe și o puse în căruța lui, al cărui cal porni în fuga mare spre Learville.

Cele două doamne bētrâne, urcându-se și ele repede în trăsura, porniră în urmărirea tinerilor.

Căruța lui Lucian ajunse cea dintăiu în sat și se oprî naintea casei primariului Daves. Cei doi tineri, intrând în salonul primariului, stăruiră să-i căsătorească fără a perde un minut.

Bētrânul gentilom mormăi repede formula sacramentală, și de abia sfirșise când se deschise cu sgomot ușa salonului și intră văduva Bruce și cu tovarășa ei.

Ele înțeleseră îndată că totul se sfirșise. Văduva nu putea să naibă un atac de nervi, înse dete dovedă de bun simț, făcând să nu țină acest atac mai mult de cât trebuia pentru a scăpa situațiunea. Reluându-și vocea naturală, dechiară cu multă demnitate că și pleacă capul naintea faptului îndeplinit și că, de vreme ce nu mai poate împedea această nenocire lacrimile ei de durere se preschimbau în lacrimi de bucurie. Apoi s'aruncă în brațele fiicei sale și ale ginerelei seu, și toată societatea se întoarse, veselă acasă.

Mai nou.

În noaptea dintre Mercuria și Joia trecută a ars cu totul casa lui Rosetti în București dimpreună cu întreg mobilierul și cu multe documente de mare preț pentru istoria României. Camera a votat un credit pentru reconstruirea casei lui Rosetti, ca present național.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 Februarie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.70	121.65
Renta de aur ung. de 4%	89.95	89.80
Renta de aur austriacă	100.10	100.10
Acțiuni de banca austro-ung.	850.—	848.—
Acțiuni de banca de credit ung.	307.50	306.50
Argint	—	—
Galbin.	5.69	5.68
Napoleon.	9.61	9.59
London (pe polița de trei luni)	121.40	121.10

Nr. 368.

[663] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Vulturii, în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare a acestuia în „Telegraful Roman.“

Emolumentele împreună cu aceasta parohie sunt:

1. Venitul stolaru regulat dela

134 familii, și folosirea cimiteriului bisericeii, care dau un venit anual de 350 fl.

2. Folosirea unor pământuri ca porțiune canonică, care se vor cumpeți ulterioare, din suma de 300 fl. donată spre acest scop, de Prea-Venerabilul consistoriu arhidieceșan sub Nr. 3172 B.

Doritorii de a compete la această parohie, au de ași așterne petițiunile instruite conform „Statutului Org. și Regul. pentru parohii“ la subscri-

sul, până la termenul mai sus indicat.

Abrud în 10 Ianuarie, 1884.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or. din Vulturii.

Ioan Gall,
protopresbiter.

Nr. 75, 1884.

[664] 1-3

Publicațiune.

Conform planului pentru **exploatarea pădurilor din fondul regiu.** este a se exploata o pădure de lemne de

fag de 70 de ani pe un teritoriu de 41.71 jugere pe anul 1884 și 1885. Exploatarea pe calea licitațiunei se va da unui întreprinzătoriu.

Licitațiunea se va face în **8 Martie, 1884.** în cancelaria universității, tot aici se pot vedea în oarele de oficiu și condițiunile de licitațiune.

La pertractarea de licitațiune însă nu trebuie depus Vadiu.

Sibiu, 5 Februarie, 1884.

Dela oficiul central al universității sășeseci.

Dr. M. Brennerberg.

comes.

Exploatare de pădure.

Subsemnatul conposesor al moșiei foaste a contelui Francisc Haller din comuna Zoltan (lângă Sighișoara) voește, a da în *exploatare prin tăiere pădurea sa finitoare de numita moșie în comuna Zoltan, într'un areal de 495 jugere, 1408 stângini* □, anume:

A) sau în întregul, pe lângă un preț total.

B) sau după stângini, luându-se de basă a prețului, prețul unui stângin de lemne tăiate.

Condițiunile ambelor modalități se pot vedea la comitetul conposesoratului în Zoltan, la „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu și la filiala aceluia institut în Brașov.

Spre scopul acesta se publică concurs cu oferte. Doritorii, de a lua în exploatare pădurea întreagă după una sau alta din modalitățile indicate, au ași trimite ofertele lor în scris și sigilate la: **Direcțiunea institutului de credit și de economii „Albina“ în Sibiu, până cel mult în 1 Martie a. c. căl. nou.**

Pe cvarta ofertului din afară este a se însemna: „**Ofert pentru pădurea din Zoltan.**“ Ofertul are a conține în cifre și cu litere: la modalitatea A. prețul total oferit pentru exploatarea întregii păduri, la modalitatea B. prețul oferit pentru un stângin metric de lemne tăiate; în fine la ofert este a se aclude un vadiu de 200 fiorini în bani.

[662] 2-2

Zoltan în 1 Februarie 1884.

Conposesoratul moșiei foaste a contelui Francisc Haller.

O catastrofă înfricoșată în Casamicciola.

În 28 Iulie anul trecut fabricantul de oroloage **Johann Demus** din Chaux de Fonds — Helveția —

ingropat sub ruine în Ischia

și mort acolo în anul 41 al vieții nădușit. Cu toate cercetările ce le a făcut ecuratorul denumit, G'acome Bullati în Neapole, nu s'au aflat nici rudeni nici alți mosceni legali și în urma ac-asu averea a ramas statului. O expedițiune, de 2463 bucăți de adevărate oroloage de Helveția și aurării, designate pentru orient și transportate *via* Viena, trebui să fie reținută în urma această de speditorul dnl Francisc Revaux fils în 7 August (1883) și această expedițiune s'a predat la 15 Octobrie an. tr. subscrișei case de comisiune pentru mărfuri de oroloage și aurării pre lângă mandatul, ca să vîndă toate mărfurile numai cu rebonificarea spese-or de expedițiune și vamă, prin urmare aproape **pe nimica**, pentru ca pertractarea masei ereditare să se poată încheia cât mai curînd. Toate oroloagele sînt repassate și regulate pe minută și gravura căsușielor și fasonul adevăratelor obiecte de aurării au costat cât se cere astăzi p' untru tot.

350 oroloage de buzunariu cilindru, de cel mai fin aur francez dubl sau cu cășulia de Nickel argint greu, foarte fin gravat și guilloché, împreună cu lanț de argint greu, fason de aur, repassate cât mai fin pe minută. Tot la oaltă numai fl. **4.95**, același de argint curat de 13 loși, probate de oficiul ces. reg. austro-ung. de estimare și aurite greu, numai fl. **6.50**. Același oroloage cilindru de aur greu, de 14 carate, probate de oficiul ces. reg. austro-ung. de estimare mai înainte fl. **45**. — acum cu prețul de batjocură numai cu fl. **17**. —

250 fl. oroloage anchor, cu 15 rubine în cășulia de cel mai escelent aur dubl francez gravate escelent canelate cu uvragiu adevărat, arată oarele și secundele prec's, cu lanț elegant, repassate foarte fin, numai cu fl. **7**. —. Același oroloage anchor de argint curat de 13 loși, probate de oficiul de estimare aust-o-ung., greu aurite, numai fl. **11.50**.

200 oroloage remontoir de Washington de Nickel-argint greu ori din dubl de aur, se întoarce la mănunchiu fără chee, cu întocmire mecanică p' untru arătătoriu, cu uvragiu adevărat, cu arăt toriu de secunde, escelent regulate pe minută; cel mai escelent orologiu din lume; prețul dimpreună cu lanț elegant numai fl. **8.50**.

180 oroloage remontoir de argint curat, greu de 13 loși, probate de oficiul ces. reg. austro-ung. de est mare, se întoarce la mănunchiu fără chee, cu întocmire mecanică pentru arătătoriu, uvragiu și arătătoriu de secunde, regul-t pe minută, cel mai escelent orologiu din lume. Prețul mai înainte fl. **25**. — acum cu prețul de batjocură numai de fl. **13.50**.

Garanție pe 5 ani.

217 inele de aur curat, cu imitațiune de brilate, în toată mărimea, de aur adevărat de 6 carate, prețuite de oficiul de est mare austro-ung. în etui escelent de catifea, bucata numai cu fl. **3.75**.

184 părechii de cercei cu brilate ori Boutenieurs de aur adevărat de 6 carate, provădute cu brilate escelente, în etui fin de catifea, p' obate de oficiul de estimare austro-ung. pătechia numai cu fl. **3.75**.

222 părechii de cercei din aur curat probat de oficiul de estimare a. c. de 6 carate provădute cu corale escelente în etui părechia numai cu fl. **1.50**.

164 medalioane din aur-dubl francez, cu brilate artificioase, numai fl. **2.50**.

150 Ace pe pept sau la cravate de aur curat de 6 carate probat de oficiul ces. reg. austro-ungurese de estimare provădute cu imitațiuni de brilate pompoase, dimpreună cu etui, bucata fl. **1.50**.

250 Bumbi de Chemisset de aur curat, probași de oficiul de estimare aust-o-ung. provăduși cu imitațiune de brilate de minune frumoase, bucata fl. **1.50**. Toate acestea frumoase sînt prin splendoara lor așa de frumoase, încât prin ele se pot eruța foarte mari capitale.

Comande postale precum și telegr. fice, cari se efectuesc numai peltîngă trimitere anticipativă a sumei sau cu recepere postală (Nachnahme) sînt a s'iresa la

Schweizer Uhren- und Goldwaaren-Commissionshaus

WIEN,

Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

[652] 3-4

Anunț public,

cătră toți locuitorii Austro-Ungariei.

În urma imensului număr de participanți din p. t. public la vîndarea anunțată prin publicațiunile de mai înainte în foile de și publice, marele deposit de mărfuri al masei ereditare a marelui case comerciale ce există de 121 ani — **Karl Kuntz et Schmidt** s'a micșorat mai mult de $\frac{2}{3}$ și mosceniții au hotărît în ședința din urmă ca vîndarea provisiunilor de marfă ce se mai află încă, să se continue **numai trei săptămâni** începînd de astăzi. Deci cine voește ași procura marfă elegantă și bună mai pe *nimica* să se grăbească în interesul propriu cu comandele.

În deposit se mai află următoarele marfe:

4500 cămăși pentru dame din cel mai fin Chifon englezesc cu frumoase brodării svițiane, o adevărată artă de brodărie; prețul pentru o cămașă e numai fl. 1.50 pentru 12 = fl. 16.50.

1500 corsete de noapte pentru dame tot de aceeași calitate, cu brodării admirabile și frumoase preste întreaga lor lungime, un vestmînt frumos pentru fie-care damă, una numai cu fl. 1.50; o dusină = fl. 16.50. Tot aceleași din Barchet greu cu fl. 1.60.

5600 rochii pentru dame cu plissé și cu brodării svițiane frumoase cu fl. 1.40; o dusină cu fl. 15.50. Tot aceleași din Creton roșu cu fl. 1.50; o dusină cu fl. 16.50; din filz greu cu fl. 1.75. Tot aceleși din pănură fină și grea cu înfrumșetări de lână colorată, cu plissé, cu prețul de fl. 2.50.

250 duzine de pantaloni pentru dame din barchet de cel mai fin înfrumșetate bine, cu zacuri, complete și mari, părechia cu fl. 1.25, duzinul cu fl. 16.50.

3560 cămăși pentru bărbați din cel mai fin Chifon englezesc cu pept neted quadruplu sau brodat, în diferite lărgimi ale gulerului; prețul pentru una cu fl. 1.50 dusina fl. 16.50.

1500 dusine garnituri de masă, țesute cu desin de flori de damast, constătătoare din 12 serviete și din o față de masă mare, numai cu fl. 2.85, întru adevăr necesar pentru fie-care casă și ne mai pomenit de eftin.

2000 dusine de stergare turcesci, toate tivite frumos gata și fie-care pus extra, cu brodării roșii, dusina cu fl. 3.75.

2000 șaluri mari pentru dame din cea mai fină lână de Berlin în colorile cele mai alese și mai frumoase moderne precum: turcesci-șotice, sur, alb-vînet, negru, roșu închis vîrgate, etc., bucata cu fl. 1.20; dusina fl. 12.50.

400 șaluri (Plaids) de călătorie, foarte mari și groase, fabricatul cel mai greu și mai solid englezesc precum: sur, roșu închis, țarcat, acestea șaluri se pot întrebuița din cauza mărimeilor estra-ordinare ca **îmbrăcăminte de eamnă, acoperemînt în călătorie, acoperemînt pentru pat și ca șwal pentru dame** și după o întrebuițare de 20 ani, le poți preface în alt vestmînt elegant, acestea învîlitoare pot înlocui cu desevîșire pardesiile și palitonele de eamnă. Prima calitate mai înainte 15 fl., acum însă numai cu fl. 5.85. Calitate de a doua mână mai înainte fl. 12. —, acum însă numai fl. 4.85.

300 bucăți pânză de casă — de 30 de coși, țesătura cea mai bună, și mai grea, necesarie pentru ori ce casă, bucata numai cu fl. 5.50. —

Prețul pânzăturilor se ridică foarte iute, pânzătura preste puțin timp va fi cu prețul îndoit, pentru aceea să comande cât mai îngrabă fie-cine.

500 covora (coperișe) de pat, din mătasa cea mai fină și mai grea de Lyon (mătasa de shappe) colorate vînet, alb, roșu și galben de minune eftine, bucata numai cu fl. 4. —

320 de basmale de mătasa din mătasa grea de Lyon — în toate colorile, fie-care basma de diferită culoare. Aceste basmale pot fi întrebuițate și ca șal de gramazi, dusinul numai fl. 3.50.

350 bucăți garnituri de Gobelin, constătătoare din două covoare de pat foarte fine, din un covor de masă, colorat pompos cu ciucuri de catifea — o garnitură adevărată toate trei bucăți la oaltă costă numai fl. 7.50.

5000 dusine lepedee de pat, fără cusătură din pânza cea mai grea, de in, foarte mari, chiar și pentru patul cel mai mare, bucata cu fl. 1.35; o dusină fl. 15. —

Fie-care cumpărătoriu, care cumpără de odată marfă de cel puțin fl. 15. — primesce o remunerațiune — adevărat *gratis* un orologiu svițian de brons aureu francez elegant cu lanț lung, cu o garanță pe **2 ani**.

Comandele, se fac în bani gata prin asignațiune postală sau cu rambursă, și sînt a se adresa la:

Administrația ereșilor Rabinovicz,

VIENA,

II., Schiffamtsgasse 20.

[653] 3-4

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestmînte și recuisite bisericesci

de rit catolic și grec.

[555] 18-30

în Budapesta, strada Vașului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-



vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru biserici, ricide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.